

Aileye Acil Müdahale

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Kıymetli kardeşlerim,

Elimde gördüğünüz torbada dostlarımın bana getirdiği düğün davetiyeleri var. Bunları hatıra diye saklıyordum, bu sohbetimiz için örnek olarak getireyim dedim.

Aslını kaybettiğimiz şeylerin parçalarını abartmak bizim bir hastalığımızdır. Aslını bulamayan çocuk, arabanın ve evin oyuncuğuyla oynar. Biz de başta evlilik olmak üzere orijinalinden mahrum olduğumuz şeylerin görselini abartarak kendimizi teselli ederiz, ediyoruz.

Padişah fermanı, ahşap sanduka, rahatlıkla otuz gram çekecek ağırlıktaki kalın karton, bol püsküllü, tahta gibi ağır malzemeye destekli, tutacak yeri olan, iplikli, açacak yeri mühürlü... bol şatafatlı ve çeşit çeşit davetiyeler var. Aileyi kendine hedef seçen şeytan için ister padişah fermanı gibi debdebeli ister düz kâğıda basit bir davetiyesi olsun, bir şey değişmez. Oyalanan biziz, şeytan oyalanmıyor. Oyalanacak olsaydı bugünlere gelemez, iş yapamazdı.

Abdestsiz kıldıktan sonra namazı camide mi kılsak daha makbuldür yoksa evde mi? Bu soruya verilecek cevap, düğün davetiyemizin gösterişli mi sade mi olacağı yani bu ikisinin arasında evliliğin sonuç bakımından nasıl etkileneceği sorusuyla benzerdir. Kur'an'ın rehber edilmediği, Allah'ın koyduğu kuralların bulunmadığı bir evde mutluluk arayanların en komik durumu şeytana maskaralıklarıdır.

Bugün, 'aile'miz çatlamış durumdadır, demiyorum; aile çökmektedir. Aile mefhumunu kaybediyoruz. Otuz sene önce hoca efendilerin Avrupa'daki ailevî rezaletleri anlatıp "domuz eti yiyenler öyle olur işte" dedikleri hâle yuvarlandık –ama davetiyelerimiz çok güzel, üzerlerinde besmeleden tuğraya kadar ne istenirse var, hamd olsun! Çocukları avutmak için kesinlikle isabetli şeyler bunlar ama büyükler bu kadar ucuz aldanmamalıydı.

Bütün bunlarla davetiyeleri gösterişli bastırmanın ne kadar sakıncalı olduğunu söylemeye çalışmıyorum, bu bir örf meselesidir, genel olarak da konunun bir sıkıntısı yoktur. Mühim olan düğüne davet etmektir. Dolayısıyla davetiyeler konumuzun esas tartışma unsurunu oluşturmuyor. Sıkıntılı durum davetiyeye güvenmektir. İçi Allah ile beraber olmayan bir düğünün ve şeriata göre oturulmayan bir evin davetiyesinin tuğra formunda besmelelerle hatta düğünün Kur'an tilavetiyle açılmasının Allah katında hiçbir sonucu yoktur.

Düğünlerimiz, evlerimizdeki görkem, mobilya sanatları, en fakirinden en zenginine kadar herkesin büyük laflarla kurduğu evlilikler hayat kırtarmıyor. Müslümanlar adına acilen, evliliklerimize Kur'an'ın müdahalesi lazımdır. Üç-beş torun sahibi olmuş insanların boşandığı bir dünyada yaşıyoruz. İstanbul depremi diye bir büyük deprem geleceği konuşulup duruyor ama birkaç torun sahibi olup belki hacca da gidip gelmişliği olan kimselerin boşanmak için avukata müracaatları o İstanbul depremi değilse nedir?

Onlarca yalan, palavra ve akla hayale gelmez sözlerle aldığımız gelinleri tekmeyle evimizden attığımız ayıp olarak bize yetmez mi? Domuz etinden pizola pişiren kâfirlerin kanunlarıyla bize aile kültürü dayatılması kadar utanılacak bir şeyimiz var mı? Bu ar edilecek bir şey değil mi?

Eğer Allah'a, Allah'ın kaderine ve kanunlarına teslimiyetimiz varsa ailemizi Kur'an'a teslim etmemiz şarttır –lafla değil gerçekle. Zira iman etmemiz gerekiyor ki yaratan kimse bizi bilen de odur. Allah yarattı, lütfetti ve iman ettik ama aile konusunda kapımızı Batı'ya açtıysak bu bile bile kuyumuzu kazmaktır. 'Bizim evde durum iyi' diyen de en büyük belaya hazır olmalıdır çünkü gafil yaşamaktadır.

Bir müminin evi ümmet-i Muhammed'in evidir, yangın her yeri sarmışken kendi evinin iyi olduğunu nasıl söyleyebilir? Senin evinde yoksa yeğenin evinde sorun var.

Ümmet-i Muhammed'in büyük aile yarasına sebep olanlar karşılıklarını ahirette alacaklardır. Buna alet olanlar da zaten dünyada yaşadıkları ızdırapla süreçlerini başlatmış oldular. Acilen, Filistin meselesinden de önce, oturup şu aile meselesini düzeltmemiz gerekiyor. Ailemiz Allah'tan koptukça çöküyor, Allah'a döndükçe de biiznillah düzelecektir.

Yaşadığımız toplumun dede ve ninelerinden hangisi bu elimdeki gibi bir davetiye görmüştür? Hangisi böyle bir davetiyeyi görse gördüğünün düğün davetiyesi olduğuna ihtimal verebilir? Düğünlerinde pastaları da yoktu üstelik. Ama seksen-doksan sene boyunca, sofrada ikinci çeşit yemek olmadan mutlu bir hayat yaşadılar.

Hayır. Davetiyeler ve türlü şatafatlarımız bize mutluluk getirmez. Mutluluğu Allah verir, hak edene verir. Kâfirlerin aile mutluluğuysa beklentilerinin yalnızca dünya olmasından kaynaklanır, bizim beklentilerimiz büyüktür; Allah'tan hem cennetini isteriz hem burada da cenneti görmek dileriz. O da bunu yapmıyor.

Sabrı tükenmiş, iştahının neyle sonlanacağı belli olmayacak kadar oburlaşmış, devlet memuru olunca cennete girdiğini sanacak kadar hayatını memuriyete kilitlemiş bir nesil gösterişli davetiyelerle de sadece kendini kandırabilir. Davetiye, mobilya, düğüne çağrılan hoca ile mutluluk olmaz.

*

En yaşlımızdan bugün düğünü olana ve on sene sonra evlenecek kimsemize kadar hepimiz Kur'an'a teslim olmuş yuvalar kurmak zorundayız. "Zaten Müslümanız" elbette ama onu camide tam, işyerinde biraz, evde az aktif yaparak yaşıyoruz. İman ve teslimiyet açısından cami gibi evler ve işyerleri oluşturunca Rabbimizin rahmetini yüreğimizde hissedeceğiz demektir. Çatlayan hanımlar, delirmiş erkekler olmayacaktır o zaman. Yemen'de, dört senedir cephede olan kocası yanında bulunmadığı hâlde hiçbir şey yokmuş gibi çocuklarını büyütme devam eden analarımız olacaktır o zaman.

Mutluluğu gösterişli davetiyeler ve mobilyalarda, insanların yapmacık tebriklerinde aramaya devam etmemiz, illa düğüne çok kişi gelmesini beklememiz Allah rızasından başka emellerde takıntılarımız olduğunu gösteriyor. Dış dünyayı tapınılır hâle getirişimiz Rabbimizin içimizi harap etmesine sebep olmuştur.

Rabbimizin ailede eksikliklere ve acılara rağmen huzurun sırlarını öğrettiği ayetleri mümin kardeşlerime okuyacak ve elimden geleni yaptığımı söyleyip gerisini Allah'a havale edeceğim. Bu ayetleri bir aile temelini nasıl oluşturulacağına dair okurum, okursunuz ve bir gün hepimiz Rabbimizin huzuruna çıkarız.

Rum suresinin 21. ayetini elli senedir evli olanlar ve ileride evlenecekler dâhil her Müslüman dikkatle dinlemeli, düşünmeli ve hatırından çıkarmamalıdır. Bu ayetinde Allah Teâlâ güneş, dünya ve evren gibi büyük mucizelerden birinin de "sizin için eşler yaratması" olduğunu haber veriyor. Bir erkek ile bir kadının evleneceklerini daha onlar yaratılmadan binlerce sene önce kaderine yazan ve katında saklayan Allah, demek ki biz davetiyeye iki gencin adını yazmadan çok önceleri o evliliğin gerçekleşeceğini Levh-i Mahfuz'una karar olarak yazmıştır.

Ayet bu hakikate ilaveten bir başka sırrı açıklamakta ve evlenen çiftlerin evliliği sürsün diye kullarının arasına sevgi ve merhamet koyduğunu söylemektedir.

Öyleyse bir yuva kanunla, sopayla, hapisle asla ve kata yürümez. Kapısında elli jandarma dikilse bile bir yuvaya Allah'ın sevgi ve merhamet koymaması o yuvanın devam etmemesi için yeterlidir. Boşuna kanun çıkarılır, zulmedilir. Sevgi ve merhamet; bu ikisi illa yuvada olacaktır. "İleride âşık olursunuz

birbirinize” tavrıyla gençleri evlendirip vebale girmemek de bu ayeti anlamanın bir gereğidir. İlk görüşme anından itibaren birbirine sevgisi oluşmamış gençlere yuva kurdurulmamalıdır.

“Evlilikte keramet vardır” deyip “ileride toparlanırlar” hesabını işletmek kervan için geçerlidir, kervan yolda dizilir ama böyle evlilik ileride olsa olsa dağılır. Sevgi ilk andan oluşmalı ve eşler birbirlerinin sevgisini mukaddes bir değer gibi korumalıdır. Sevginin kaybolduğu yerde evlilik çatırdar, bunu Allah söylemektedir. Bir kadın, eşine bakmaya kıyamayacak bir merhamet taşımalı ve erkek dahi evliliğinin altıncı gününde de altmışıncı yılında da hanımının üstüne tutmaya kıyamayacak hissiyatı saklamalıdır. Merhamet ve sevgi, bağ kurmada evlilik cüzdanından daha güçlüdür.

Bunun gereğince bir erkek, eşinin hoşlanmadığı renkte bir halıyı evine almayıp zaten bütün gün evde duran hanımı olduğuna göre eşinin istediği renkte olanı alma tavrını gösteremiyorsa o evde sevgi, merhamet ve saygı bitmiş demektir. Eşiyile turşu zevkleri ayrı olduğunda eşinin sevdiği gibi yapan, beyinin feragatini hatırlayarak ona feragatle karşılık verenin tavrı sevgidir. Kendisi sevmediği ama eşinin sevdiğini bildiği bir yemeği alıp akşam eve götüren Müslüman, sünnet ehli Müslüman’dır. Kendisi gitmekten pek hoşlaşmadığı ama hanımının sevdiği bir yere gitmeyi teklif edebilen mümin, Resûlullah aleyhisselamın karakterinden bir numuneyi canlandırmış olur.

Birbirine evden biraz önce çıktığı hâlde mesaj göndererek güya özlem ve sevgi izhar etmeleri İblis yutmaz. O İblis’tir ki insanın hücrelerinden birine bile gizlenmiş olsa sevgi kaybını bulup çıkarır ve büyüterek değerlendirir.

Dünya aradığını bulma yeri değildir, bulduğunla yaşama yeridir. Ömer radiyallahu anha birbirini şikâyet için gelen karı-koca hadisesinde Müslümanlar’ın halifesi ikisini de dinledikten sonra bakmış ki biri diğerinden haklı; şöyle söylemiş: “Bana bakın, bu yuvalar irade değil idare ile yürür.” Yani her istediğini yapabilme değil bazen istediklerinden taviz verme...

*

Sevgi boyutu sürekli canlı tutulması gereken evlilikte kadın kendi bakımına özen göstermeli, erkek hatalarını düzeltmede muhakkak itinalı davranmalıdır. Üçüncü taraf olarak kayınlar, görümceler ve diğer kimseler kullandıkları tek bir kelimenin dahi ailede sevgi kaybı olarak İblis tarafından kullanılabilmesinin bilinciyle söz söylemelidirler. Böyle bir ihtimal sonucunda aile dağılmasına sebebiyet veren olaylar silsilesinde katkısı olmak tıpkı faiz kullanmak, kumar oynamak, içki içmek gibi büyük bir harama bulaşmaktır. “*Dedikodu cennete girmez*” buyuruyor Resûlullah aleyhisselatu vesselam; görümce de olsan bu böyledir, görümce veya enişte olmak kimseye dedikodu etme hakkı vermez.

Bir eve girerken oranın mahremiyetine dikkat ettiğimiz gibi ağızımız da o evin mahremiyetine karşı sansürlü olmalıdır. Misafirlikte yemek yerken kullandığımız bir kelimenin biz o evden ayrıldıktan sonra karı-kocayı birbirine düşürebileceğini düşünemiyorsak misafirliğe gitmemeliyiz demektir. Fermuarsız konuşmanın bir bedeli olmalıdır. Hele yeni evlilerin evinde daha dikkatli davranılmalıdır. Çünkü bize göre önemsiz saydığımız bir şeyden İblis koca bir fitne üretebilir.

Bu öyle bir kul hakkıdır ki iki muhatabında tükenmez, nesilden nesle taşınabilir. Araları bozulmuş, otuz sene boyunca akrabaları arasında kavgalı olan bir aile, otuz sene sonra torunları da bulunan bir aile olacağına göre ara bozukluğu da intikal edecektir. Bu da mikrobun yayılmasıdır. İblis’e yol gösterenlerin kıyamet gününde canı çok yanacaktır.

Taha suresinin 123. ayetinde Rabbimiz kanununu koymuştur: Kur’an’dan kopanlar sapıtır ve parçalanır.

Bu kadar.

Memleket olarak kopulur da sistem değiştirilirse memleket çapında, kişi olarak kopulursa kişi çapında, aile olarak düğünde aşır-ı şerif ve ramazanda mevlit okutmak düzeyinde alınır da Allah'ın her buyruğuna boyun eğmemek şeklinde görülürse de aile çapında batılır.

Bizim Kur'an-ı Kerim'i ve ayetlerini yanlış değerlendirdiğimizin en ciddi rneği kendimize yonttuğumuz birtakım klişe durumlardır. Erkek karısının karşısına çıkar ve "Allah buyurmuyor mu 'erkeklerin nde' olduğunu!" der. Ne ayet düşkünlüğü mübarek! Hayır, bu başka trlsnde kadını ezemeyeceğini bilen tavrıdır, ayete düşkünlüğün değil. Kur'an'a teslimiyet, "ben Rabbimin buyurduğunu bilirim, sen de ne yaparsan yap, ben hakkımı kıyamet günü Rabbimden alırım" diyebilme yüceliğini göstermektir. Bu teslimiyeti kaybeden kadın da erkek de yanmıştır, ateşi daha dünyadayken tutuşmuş demektir.

Enbiya suresinin 90. ayet-i kerimesi de konumuz çerçevesinde dşnlmelidir. Zekeriya aleyhisselamın uzun yıllar çocuğu olmamasının ardından Allah'a dünyada yalnız kalmamak için yalvarmasının ardından duası kabul edilmiş, geç yaştan sonra çocuğu olmuş ve adı Yahya konmuştu. Bu isim Türkçe'mizde tam olarak 'Yaşar' adına tekabül eder.

Allah Teâlâ ona, "sana Yahya adlı bir ocuk vereceğiz" buyurduktan ve duasını kabul ettiğini bildirdikten sonra şöyle buyurmuştur: "Eşi de iyi bir eř yaptık."

Bu ifadeden ne anlıyoruz? Demek ki eşi iyi yapan Allah'tır. Zira asıl düzelmesi gereken yreklerdir, beyinlerdir. Rabbiyle baş başa olana dünyanın en geçimsiz erkeği/kadını bile önünde paspas olur. Yreklerin sahibi Allah'tır. Öyleyse eşinden şikâyet eden kimse ayna karşısına geçip bir de kendini kontrol etmeli ve eşinin neden öyle olduğunu sormalı, Allah'ın onun kalbini neden ıslah etmediğinin nedenini biraz da kendinde aramalıdır.

Nuh aleyhisselam, davet ettiği imanına karşı tezler üreten eşinden soğumamıştı. Lut aleyhisselam da böyleydi. Hlbuki eşleri Müslüman değildi, onlara iman etmemişlerdi. Ama eşlik boyutuyla yüreklerinin mutlu olacağı bir hldeydiler, Allah onları bu hâle getirmişti. Bu ayetten anladığımız, Rabbimizin neden eşimizi bizim gönlümüze uygun hâle getirmediğini sorabilme kabiliyetidir. Hak ettik de mi buna kavuşmamışızdır? Allah'tan istemeyi bildik mi yoksa her karşılaştığımız sorunda dedikodu ipine mi sarıldık?

Bakara suresinin 187. ayetinde Allah Teâlâ kadınların kocalara karşı konumlarını değerlendirirken erkeklere "kadınlar sizin gmleğinizdir", kadınlara da "erkekler sizin gmleğinizdir" buyurmaktadır. Bir gömlek insanın üzerinde nasıl duruyorsa bir kadın da kocasının yanında odur. Gmleğimize bir şey sıçradığında yıkarız, eski hline gelir. Yani bir şey olduğunda düzeltir ve yolumuza devam ederiz.

Bu ayet 'bir yastıkta kocamak'tan daha büyük bir duadır. Kur'an'ın gösterdiği bu ilişi düzeyi her akıl sahibi insana ayetin mecazlı ifadesinden ve derinliğinden ayrı olarak, herkesin anlayabileceği bir seviyeyi öğretmektedir.

Bakara suresinin 237. ayeti bilhassa erkeklere hitap eder: "Ey birbiriyle tartışan eşler, önceki mutlu günlerinizi unutmayın."

Bir ailede iniş-ıkışlar olur, olabilir. Stresli günler olur, olabilir. Mslmansa bir insan, hasta olduğunda Allah'ın nasıl olup da ona hastalık verdiğini söylemeyeceği ve geçmiş sağlıklı günlerine şükretmeyi bildiği gibi evlilik de hastalık geçirdiği zaman Rabbimizin durumumuzu düzeltmesi için tavrımızı bileceğiz. İnsan ilk senelerdeki o güllük gülistanlık hlleri hatırına getirmeli, söylediklerinin palavra olmadığını evvela kendine ispatlamalıdır.

İlk günlerin güzelliklerini yani 'önceki günleri' unutan kimse Allah'ın vaadini de unutma tehlikesine yakındır.

Ayet-i kerime, ailede ortaya çıkan bir pürüzü unutmanın karşılığını şöyle haber veriyor: “Affedersen Allah’a daha yakın olursun.”

Allah’a daha yakın olmak isteyen, çıkan bazı patırtı gürültüleri unutmayı bilecektir. Hem takvalı hem de hanımının/kocasının bir yanışını asla unutmamak mümkün değildir. Yuvasının zarar görmesi uğruna her şeyi göze alabileceğini söylemek şeytanın işidir, Müslüman’ın değil.

Nisa suresinin 19. ayeti, “hanımlara marufa göre davranın” buyurmaktadır. Buradaki maruf kelimesini ‘toplumun standartları’ şeklinde açıklamak mümkündür, ancak elbette Müslüman toplumun standartlarına göre.

Sözgelimi köyünde babası eşine her akşam ayaklarını öptürüyor diye bunu yapmaya kalkışmamalıdır. Ekonomik bağlantı ve sosyal ilişkiler, ziyaretler örfü göre belirlenecektir. Kendi anası evlendikten sonra bir daha altı sene geçince ana-babasını ziyarete gidebilmiş olabilir ama bu onun toplumunun standardıydı, böyle bir şeyi tekrarlamamanın ne lüzumu vardır ne de isabetli olabilir. Şimdiki toplumun standartları farklıdır. Ayda bir ziyaret bu standartta belirlenmişse ona göre yaşamak gerekir. Mevcut toplumun getirdiği örfü -şeriata aykırı olmadığı sürece- sahip çıkılmalıdır.

Bakara suresinin 228. ayetinde bir denge kurulur: Senin neyin varsa hanımının da aynısından olacaktır. Erkeğin idare üstünlüğü vardır, sorumlu erkektir ama herkes eşittir. Pozitif-negatif ayırım veya ortak paylaşım vs. durumlar Allah’ın kanununda geçersizdir. Ayet-i kerime, kadının ne kadar hizmet sunuyorsa o kadar hakkı olduğu kuralını getirmiştir. İmza yetkisi erkektedir ama despotluk yetkisi yoktur. Bir kişinin faturayı ödemek için vezneye gitmesi gerekiyordu ve o kişi erkektir.

Nisa suresinin 128. ayetinde Rabbimiz; anne-babalara, yeni evlilere, onlara danışmanlık edenlere, nasihat verenlere genel bir kanun hatırlatır: “Barışmak her zaman iyidir.”

Tahrim suresinin 10. ayeti bizzat Peygamber aleyhissalatu vesselamın evinden bir örnektir. Aişe ve Hafsa analarımız ile Resûlullah aleyhisselam arasındaki bir tartışma üzerine inen bu ayetler müminler için çok önemli dersler ihtiva etmektedir.

Efendimiz aleyhisselam “siz böyle yaptınız” diye konudan bahsederken Allah Teâlâ ayetinde “bir ikisini söyledi, gerisini söylemedi” diye mevzuya değinir. Demek ki ev sahibi olan erkeğe her şeyi sayıp dökmemesi emredilmekte, bazı şeylere gözünü kapatması tavsiye edilmektedir. Mutlu yuvanın şartlarından biri de gözlerden ve kulaklardan birer tane kapalı tutmaktır. Her şeyi duyar ve rapor ederse bir insan, bu İblis’in kaliteli aboneleri arasına girmek anlamına gelir...

İyi bey efendi ve hanım efendi, her şeyi duymayandır. Ama namusla ilgili meselelerden söz etmiyoruz herhâlde. Basit, günlük olayları kastediyoruz. Hesap tutmamak, dosya biriktirmemekten bahsediyoruz. İnsan bütün yükleri kaldıramaz ve dağılır.

Surenin ilk ayetindeyse Allah Teâlâ, Peygamber’ine evinde böyle bir tartışma yaşandığını “ama onun gayesinin eşini memnun etmek olduğunu” buyuruyor. Ayet Efendimiz aleyhisselamı ayıplamıyor, yapmak istediğinde hanımlarını memnun etme gayesi güttüğünü ama hanımlarının onu anlayamadığını haber veriyor. Resûlullah aleyhisselamı öven Allah, onu, hanımlarını mutlu etmeye çalışan bir erkek olarak önümüze koyuyor. ‘Vurdu mu dağıtan Anadolu yiğidi’ şeklinde övmüyor.

Peygamber aleyhisselamın hanımlarını memnun etmeye çalışan tavrı, Peygamber ahlakının bir örneği olarak müminlere sunuluyor. Biz bu tavra ‘kılıbıklık’ adlandırmasına cüret edersek bu nebevî ahlakla bağdaşmaz.

Al-i İmran suresinin 36. ayetinde Allah Teâlâ, “erkek, kız gibi değildir” buyurmaktadır. Erkeğin ve kadının karakteri birbirinden farklıdır. Dere aşağı doğru akar ve bu kural değişmez. Erkek, kadından erkeğimsi hissiyat ve davranış beklediği zaman dereyi yukarı akıtmaya çalışmış olur. Erkek de işi gücü

bırakıp evde kadınlar gibi oturursa aynı tavrı sergilemiştir. Herkes yaratıldığı iş için uygundur. Roller değiştirildiğinde tabiat ile oynanmış olur ki tehlikeleri pek çoktur.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.